

شهر ایمن

(شاخص های ایمنی و آتش نشانی شهر زاهدان)

میرزا محمد:

عبدالسلام سپاهیان

زهره آخوند

شهر ایمن (شاخص های ایمنی و آتش نشانی شهر زاهدان)

سرشناسه: سپاهیان، عبدالسلام، ۱۳۶۳-

عنوان و نام پدیدآور: شهر ایمن: (شاخص های ایمنی و آتش نشانی شهر زاهدان) / نویسندگان: عبدالسلام سیاهیان، زهره آخوند.

مشخصات نشر: سراوان: انتشارات نسیم حجاز، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۱۲۴ ص: جدول، نمودار.

شاپک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۴۹-۰۷-۵

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: آتش نشانی -- ایران -- پیش بینی های ایمنی -- نمونه پژوهی

موضوع: Fire extinction -- Iran -- Safety measures -- Case studies

شناسه افزوده: خوند، ۵، ۱۳۵۹ -

رده بندی کنگره: ۱۲۰۷۳ / TH9587

رده بندی دیویی: ۵۵.۰۳۷.۲۶۰

شماره کتابشناسی ملی: ۱۴۰۱

انتشارت سیم حجاز

♦ تهیه و تالیف: عبدالسلام سپاهیان، زمره آخوند

♦ مدیر امور فنی و چاپ: شعیب دھمان

♦ ناشر: سراوان؛ نسیم حجاز- ۱۵۹۴۳۱۶۳۲

♦ قطع و شمارگان: وزیری/۱۰۰۰ جلد

♦ نوبت چاپ: اول: نسیم حجاز؛ ۱۳۹۸

♦ شاہک: ۵-۷-۰۶۱۴۹-۶۲۲-۹۷۸

دفتر مرکزی: استان سیستان و بلوچستان، شهرستان سراوان، خیابان آزادی ۳۱

شعبه ۲: شهرستان زاهدان، خیابان توحید ۱

Web:<http://nasimhejaz.ir>

Mail: Nasim_hejaz@yahoo.com

© تمام حقوق چاپ و نشر این اثر در نزد ناشر محفوظ است.

فهرست

عنوان	صفحه
فهرست.....	۵.....
پیشگفتار.....	۹.....
فصل اول.....	۱۱.....
مقدمه.....	۱۳.....
بیان مسئله.....	۱۴.....
اهمیت و ضرورت.....	۱۶.....
اهداف.....	۱۸.....
فرضیه.....	۱۸.....
سابقه پژوهش.....	۱۸.....
شاخص ها و متغیرهای مورد استفاده در تعریف.....	۱۹.....
فصل دوم.....	۲۳.....
تعریف ایمنی.....	۲۵.....
حریق.....	۲۵.....
اطفاء حریق.....	۲۵.....
آتش نشانی.....	۲۶.....
راهبردها و ایمنی شهری.....	۲۶.....
ایمنی در شهرها.....	۲۷.....
ایمنی و خطر در برنامه ریزی شهری.....	۲۸.....
محورهای اساسی جهت مطالعات برنامه ریزی در شهر ایمن.....	۲۹.....
مدیریت بحران دانش یا هنر؟.....	۲۹.....
وظایف مدیران بحران.....	۲۹.....
مدیریت بحران در ایران.....	۳۰.....
مکان بهینه برای استقرار ایستگاه آتش نشانی.....	۳۵.....
بررسی و ارزیابی فاکتورهای مورد نیاز در مکانیابی ایستگاههای آتش نشانی.....	۳۶.....
مساحت و شعاع پوشش.....	۳۷.....
شبکه ترافیک.....	۳۷.....
بتانسيل خطر.....	۳۸.....
فصل سوم.....	۳۹.....
مطالعات جغرافیای طبیعی.....	Error! Bookmark not defined.....
موقعیت جغرافیایی شهر زاهدان.....	۴۱.....
مناطق سه گانه شهر زاهدان.....	۴۳.....

۴۳	شناخت منطقه یک شهری زاهدان
۴۳	تقسیم بندی شهر زاهدان براساس مناطق و علت انتخاب منطقه یک
۴۴	شناخت منطقه دو شهری زاهدان
۴۵	شناخت منطقه سه شهری زاهدان
۴۶	محدوده مناطق و نواحی (محلات) شهر زاهدان
۴۷	موانع توسعه
۴۹	ویژگی های جغرافیایی منطقه یک زاهدان
۵۰	موقعیت منطقه یک در شهر زاهدان
۵۴	خصوصیات کالبدی - فضایی و عملکردی منطقه یک
۵۴	بررسی استخوان بندی فضایی
۵۵	مبانی
۵۵	مبانی
۵۶	بررسی وضعیت کارها و دسترسی به خدمات موجود در محدوده مورد مطالعه
۵۶	کاربری مسکونی
۵۷	کاربری تجاری
۵۷	کاربری آموزشی
۵۸	کاربری بهداشتی - درمانی
۵۸	کاربری اداری
۵۹	کاربری ورزشی و تفریحی
۶۰	کاربری مذهبی و فرهنگی
۶۰	کاربری فضاهای سبز
۶۱	ارزیابی تاسیسات حفاظتی
۶۳	تاسیسات و تجهیزات شهری
۶۴	بررسی مقیاس عملکرد کاربری ها
۶۵	الف) پهنه مسکونی
۶۵	ب) پهنه تجاری
۶۵	پ) پهنه خدماتی
۶۶	ح) پهنه فضای سبز
۶۶	ث) پهنه بایر و مخروبه
۶۶	ج) پهنه صنعتی
۶۷	بررسی سازمان اجتماعی - فضایی موجود منطقه ۱ شهر زاهدان
۷۲	فصل چهارم
۷۴	آزمون پرسشنامه
۷۴	آزمون روایی
۷۵	آزمون پایایی

آمار توصیفی تجزیه و تحلیل پرسشنامه ساکنین منطقه یک شهر زاهدان	۷۷
توصیف ویژگیهای جمعیت شناختی پاسخگویان	۷۷
سن	۷۸
سواد	۷۸
میزان آگاهی مردم از شاخصهای شهر ایمن	۷۸
دیدگاه مردم در مورد کافی بودن تعداد ایستگاههای آتش نشانی در منطقه ۱	۸۰
دیدگاه مردم در مورد کاهش یا افزایش میزان سرنانه ایمنی و آتش نشانی	۸۰
دیدگاه مردم در مورد ارزیابی آگاهی و مشارکت شهروندان در رسیدن به شهر ایمن	۸۰
دیدگاه مردم در مورد مشاهده و در نظر گرفتن برنامه های مربوط به شهر ایمن از طریق رسانه های جمعی	۸۱
دیدگاه مردم در مورد استاندارد بودن وسایل و ملزومات ایمنی مربوط به شهر ایمن در منطقه ۱	۸۱
دیدگاه مردم در مورد رعایت اصول ایمنی در ساختمان سازی	۸۱
دیدگاه مردم در مورد رعایت اصول ایمنی در نحوه قرار گرفتن ساختمان	۸۲
دیدگاه مردم در مورد وجود تجهیزات ایمنی اطفاء حریق در منازل، اداره جات و	۸۲
نظر و دیدگاه مردم در مورد ایمنی آتش نشانی و اداره جات در برابر حریق	۸۳
دیدگاه مردم در مورد مصالح ساختمانی استاندارد	۸۳
نظر و دیدگاه مردم در مورد مشاهده و تجربه ساختن ایمنی استاندارد در منطقه ۱	۸۳
نظر و دیدگاه مردم در مورد آشنایی و شناخت مصالح ساختمانی غیر قابل اشتعال	۸۴
نظر و دیدگاه مردم در مورد نگهداری از مواد آتش نشانی در منازل	۸۴
آمار توصیفی تجزیه و تحلیل پرسشنامه پرسنل و مسئولین آتش نشانی منطقه یک شهر زاهدان	۸۵
توصیف ویژگیهای جمعیت شناختی پاسخگویان پرسنل و مسئولین	۸۵
میزان آگاهی جامعه نمونه از شاخصهای شهر ایمن	۸۵
دیدگاه جامعه نمونه در مورد کافی بودن تعداد ایستگاههای آتش نشانی در شهر زاهدان	۸۵
دیدگاه کارکنان در مورد رابطه جمعیت با تعداد ایستگاه های آتش نشانی موجود	۸۶
میزان تناسب مکان یابی ایستگاه های آتش نشانی با جمعیت محله یا خیابان	۸۶
دیدگاه جامعه نمونه در مورد کاهش یا افزایش میزان سرنانه ایمنی و آتش نشانی	۸۶
دیدگاه مسئولین در مورد وجود داشتن رابطه بین افزایش سرنانه ایمنی و آتش نشانی با افزایش	۸۷
دیدگاه کارکنان در مورد ضرورت آگاهی و مشارکت شهروندان در رسیدن به یک شهر ایمن	۸۷
دیدگاه جامعه نمونه در مورد ضرورت آگاهی و مشارکت ارگانها (نهادهای سازمانها) در رسیدن به یک شهر ایمن	۸۸
دیدگاه جامعه نمونه در مورد ضرورت آگاهی و مشارکت صاحبان اماکن و صنایع در رسیدن به یک شهر ایمن	۸۸
دیدگاه پرسنل در مورد ارزیابی آگاهی و مشارکت شهروندان در رسیدن به شهر ایمن	۸۸
دیدگاه جامعه نمونه در مورد ارزیابی آگاهی و مشارکت صاحبان اماکن و صنایع در رسیدن به شهر ایمن	۸۹
دیدگاه مسئولین در مورد همخوانی داشتن یا نداشتن تعداد پرسنل شاغل در ایستگاههای آتش نشانی با توجه به جمعیت منطقه ۱	۸۹
دیدگاه جامعه نمونه در مورد همخوانی داشتن یا نداشتن لوازم موجود ایستگاههای آتش نشانی در منطقه ۱ با توجه به جمعیت آن	۸۹

دیدگاه کاکتان در مورد همخوانی داشتن تعداد ماشین آلات ایستگاههای آتش نشانی منطقه ۱ با جمعیت آن.....	۹۰
دیدگاه جامعه نمونه در مورد افزایش ارائه ی خدمات رسانی سازمان آتش نشانی در منطقه ۱ با توجه به جمعیت آن.....	۹۰
دیدگاه جامعه نمونه در مورد مطلوب بودن خدمات رسانی سازمان آتش نشانی در منطقه ۱.....	۹۱
دیدگاه پرسنل در مورد رعایت استانداردها توسط سازمان آتش نشانی منطقه ۱.....	۹۱
دیدگاه جامعه نمونه در مورد مطلوب بودن توزیع ایستگاههای آتش نشانی در منطقه ۱.....	۹۱
دیدگاه مسئولین در مورد حضور به موقع پرسنل آتش نشانی منطقه ۱ در زمان بحران.....	۹۲
یافته های تحلیلی پرسشنامه اول (مردم).....	۹۲
یافته های تحلیلی پرسشنامه دوم (مسئولین و پرسنل آتش نشانی).....	۹۳
ضوابط استقرار ایستگاههای آتش نشانی.....	۹۵
مکان بهینه برای استقرار ایستگاه آتش نشانی.....	۹۷
ایستگاه های آتش نشانی.....	۹۹
بررسی و ارزیابی فاکتورهای مورد نیاز در مکانیابی ایستگاههای آتش نشانی.....	۱۰۰
مساحت و شعاع آتش.....	۱۰۰
جمع بندی.....	۱۰۱
نتیجه گیری.....	۱۰۳
پیشنهادات.....	۱۱۰
اهداف.....	۱۱۵
منابع.....	۱۱۷
منابع لاتین.....	۱۲۳

پیشگفتار

هر ساله تعداد قابل توجهی از ساکنان شهرهای کشور دچار زیان های مالی و جانی ناشی از آتش سوزی ها می شوند. بررسی این سوانح نشان می دهند که تعداد کثیری از آنها از جمله آتش سوزی هایی هستند که قابل پیشگیری هستند. سیاست ها و اقدامات گوناگونی برای پیشگیری و کاهش تلفات و خسارات ناشی از آتش سوزی وجود دارد.

بدون تردید در میان کلیه روش های موجود برای کاهش سوانح آتش سوزی در مناطق شهری، برنامه ریزی شهری از طریق وضع استانداردها و ضوابط و مقررات مربوط می تواند سهم قابل توجهی در کاهش خسارات جانی و مالی منکوحه و تامین ایمنی برای شهروندان در بلند مدت داشته باشد. بر اساس پژوهش های انجام شده به نظر می رسد در برنامه های توسعه شهری توجه چنانچه به ایمنی در مقابل آتش سوزی و حریق نشده است و با این حال چگونه می توان ایمنی در مقابل آتش نشانی در طرح های توسعه شهری را گسترش داد. هدف اصلی این کتاب کمک به اتخاذ تصمیمات بهتر در جهت داشتن یک شهر ایمن و پاسخ به تهیه طرح های توسعه شهری در جهت بهبود وضعیت حال و آینده شهر زاهدان می باشد.

روش مطالعه بر اساس روش توصیفی - تحلیلی می باشد که پس مشخص شدن معیارهای موثر در شهر ایمن، اقدام به تحلیل پرسشنامه ها با استفاده از نرم افزار SPSS و پایایی آنها نیز از طریق آلفای کرونباخ تعیین گردیده است.

همچنین معیارهای ایمنی و شهر ایمن و استانداردهای آتش‌نشانی و ساختمان مورد بررسی قرار گرفت و از طریق آزمون مقایسه‌ای و میزان ارتباط میان متغیرها مشخص گردید و مشخص شد مسائل ایمنی در طرح‌های شهری زاهدان در نظر گرفته نشده است و مکان‌یابی ایستگاه‌ها در منطقه یک مناسب نیست.